

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2014(2)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 6 Απριλίου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του Οργανισμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου **30Ε.(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των παραγράφων **Β.1** και **Γ.2** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

30Ε.(α) *Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις.*

Οι πιο πάνω παράγραφοι αναφέρουν:

Β.1 *Όλες οι διαφημίσεις και τα τηλεμπορικά μηνύματα από αδειούχους σταθμούς πρέπει να είναι νόμιμα, τίμια, αληθή, καλαίσθητα και να μην περιέχουν υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς.*

Γ. Η μετάδοση διαφημίσεων από ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς υπόκειται στις γενικές αρχές οι οποίες εκτίθενται στον Κώδικα Διαφημίσεων των παρόντων Κανονισμών.

2. Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων ή υπηρεσιών από δημοσιογράφους κατά την διάρκεια ενημερωτικών εκπομπών.

Υστερα από σχετική απόφαση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **29.1.2016**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω:

1. Στις **15.10.2014**, μεταξύ των ωρών **12.50-14.00**, κατά τη διάρκεια του προγράμματος «**Ενημέρωση Τώρα**», ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε **συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση των υπηρεσιών και της επωνυμίας των παρόχων υπηρεσιών και εμπορευμάτων**

της «Διατροφικής Ζώνης», κατά παράβαση του άρθρου 30Ε.(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014.

Κατά την διάρκεια του εν λόγω προγράμματος προβλήθηκε ως καλεσμένος ο ειδικός σύμβουλος της «Διατροφικής Ζώνης», κ. Παναγιώτης Δρακόπουλος, ο οποίος εξήγησε το τι είναι η «Διατροφική Ζώνη» και ποια τα οφέλη της. Καθ' όλη την διάρκεια της παρουσίασης, η οποία διήρκεσε περίπου 6 λεπτά, εμφανιζόταν στην οθόνη ο τίτλος: «**Ποια είναι η Διατροφική Ζώνη και ποια τα οφέλη της**».

Ειδικότερα μεταδόθηκαν τα εξής:

Δημοσιογράφος: *Πάμε να μάθουμε τι είναι η «Διατροφική Ζώνη». Μαζί μας ο κύριος Παναγιώτης Δρακόπουλος, ομοιοπαθητικός, ειδικός εφαρμογών διαιτητικής, σύμβουλος της διατροφικής ζώνης. Κύριε Δρακόπουλε καλωσορίσατε.*

κ. Δρακόπουλος: *Καλή σας ημέρα, καλώς σας βρίσκω.*

Δημοσιογράφος: *Θέλω να πω από την αρχή και στον κόσμο ότι δεν έχω καμία πρόθεση ούτε να διαφημίσουμε προϊόντα, ούτε και θα το κάνουμε, είναι μια ενημερωτική εκπομπή. Τι είναι «Διατροφική Ζώνη»; Κύριε Δρακόπουλε μπορείτε να μας εξηγήσετε τι είναι αυτό;*

κ. Δρακόπουλος: *Μέσα από την διατροφή δίνω μια εντολή στον οργανισμό μου το τι θα κάνει. Εάν αυτή η εντολή είναι σωστή τότε η διατροφή λέγεται αντιφλεγμονώδη διατροφή, όταν δεν είναι σωστή η διατροφή, σιγά σιγά ο οργανισμός αποκτάει κρυφές φλεγμονές, στη διάρκεια φανερές φλεγμονές και μετά χρόνιο νόσημα. Θα πρέπει λοιπόν αυτή η φλεγμονή να είναι σωστή. Αυτή είναι και η Διατροφική Ζώνη. Όσο αναπτύσσονται οι έρευνες και τα πειράματα βλέπουμε ότι η «Διατροφική Ζώνη» είναι η διατροφή, όπως έχουμε εδώ από τα πανεπιστήμια της Νορβηγίας στην πιλοτική έρευνα, που μας λέει ότι κάνοντας τη «Διατροφική Ζώνη», γονίδια φλεγμονώδη απενεργοποιήθηκαν και γονίδια αντιφλεγμονώδη ενεργοποιήθηκαν.*

Δημοσιογράφος: *Μπορείτε να μας πείτε ενδεικτικά τι περιλαμβάνει αυτή η διατροφική αλυσίδα, την οποία πρέπει ο άνθρωπος να χρησιμοποιεί, εάν και εφόσον εφαρμόσει τη «Διατροφική Ζώνη», που είναι ένα πρόγραμμα διατροφής δεν είναι;*

κ. Δρακόπουλος: Ένα πρόγραμμα διατροφής είναι αυτό. Λοιπόν όλος ο κόσμος ξέρει τον υδατάνθρακα, την πρωτεΐνη και το λίπος. Υδατάνθρακας είναι οτιδήποτε φυτρώνει στην γη, πρωτεΐνη οτιδήποτε περπατάει κολυμπάει και πετάει και λίπος είναι το ελαιόλαδο. Εξαρτάται αυτά τα μακροθρεπτικά συστατικά πως θα χρησιμοποιηθούν. Αν χρησιμοποιηθούν με αυξημένο υδατάνθρακα δηλαδή 50% – 55% , 60% τότε ο οργανισμός κάνει υπερινσουλιναμία, κάνει μεταβολικό σύνδρομο και αυτή η διατροφή είναι φλεγμονώδης. Όταν χρησιμοποιούν όπως την Διατροφική Ζώνη 40% υδατάνθρακες, 30% πρωτεΐνη και 30% λίπος, τότε έχουμε ρύθμιση των ορμονών, γιατί οι ορμόνες δεν δουλεύουνε μόνες τους, την μια έχουμε αύξηση ινσουλίνης, την άλλη αύξηση γλυκαγόνης, την άλλη αύξηση κλπ, πρέπει να είναι η μία κόντρα στην άλλη και έτσι να μας δώσουν ένα άριστο αποτέλεσμα.

Δημοσιογράφος: Να επέλθει η ισορροπία ουσιαστικά στο ορμονικό μας σύστημα. Θέλω να σας ρωτήσω κάτι, αυτό πως επιτυγχάνεται μας είπατε αν θυμάμαι καλά 30-40-40;

κ. Δρακόπουλος: 40% υδατάνθρακες, 30% πρωτεΐνη και 30% λίπος.

Δημοσιογράφος: Ανάποδα 40-30-30, αυτό πως επιτυγχάνεται με λίγα λόγια στην καθημερινότητα μας; Ένας άνθρωπος δηλαδή, περιγράψτε μας μια μέρα, πως μπορεί να το επιτύχει δηλαδή να φάει λίγες πατάτες το μεσημέρι, καθόλου το βράδυ, με ποια διαδικασία.

κ. Δρακόπουλος: Λοιπόν, όλοι οι υδατάνθρακες που χρησιμοποιούμε στο τέλος μεταβολίζονται σε 3 θρεπτικά συστατικά, σε γλυκόζη, σε φρουκτόζη και σε γαλακτόζη, όσους υδατάνθρακες και να φάμε. Αν φάμε υδατάνθρακες που έχουν μέσα πολύ άμυλο είναι σαν να τρώμε πολύ ζάχαρη (...), όταν λοιπόν χρησιμοποιήσουμε πολύ ζάχαρη τότε λοιπόν παθαίνουμε υπερινσουλιναμία. Όταν οργανισμός πάθει υπερινσουλιναμία, τα inceptors των κυττάρων που δέχονται την πληροφορία, αρχίζουν και κλείνουν για προστασία και έτσι η γλυκόζη αρχίζει και κυκλοφορεί μέσα στο κυκλοφορικό μας και το πρώτο σύμπτωμα είναι η κρυφή φλεγμονή και το δεύτερο σύμπτωμα είναι το μεταβολικό σύνδρομο και όπως είπε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ Έρικ Γκρίμ, δεν έχουμε πρόβλημα παχυσαρκίας, έχουμε πρόβλημα φλεγμονής, που η φλεγμονή μας κάνει παχυσαρκία.

(.....)

Δημοσιογράφος: Επομένως με όλα αυτά που μου λέτε αντιλαμβάνομαι ότι η διατροφική συνήθεια ενός ανθρώπου για να ολοκληρώσουμε περιλαμβάνει

τα πάντα αλλά υπάρχει συγκεκριμένο πρόγραμμα το οποίο μπορεί να πάρει από εσάς ή από τους ειδικούς.

κ. Δρακόπουλος: Βεβαίως, κάνει λοιπόν μια λιπομέτρηση και βλέπουμε την ποσότητα της διατροφής που ανήκει σε αυτόν τον άνθρωπο. Τόσο τοις εκατό θέλει από τους υδατάνθρακες, τόσο τοις εκατό πρωτεΐνη και τόσο από το λίπος. Βγάζουμε λοιπόν αυτό το πρόγραμμα και αρχίζει και κάνει αντιφλεγμονώδη διατροφή. Επίσης η Ευρωπαϊκή ένωση έκανε πενταετή πρόγραμμα «πώς θα θεραπεύσει τους ευρωπαίους πολίτες» και το πρόγραμμα που έβγαλε πρώτο, είναι 40% υδατάνθρακες, 30% πρωτεΐνη και 30% λίπος, Διατροφική Ζώνη. Επίσης η μεσογειακή διατροφή, που έχουμε ακούσει πάρα πολλά, την έχω εδώ την έρευνα, έκανε 11,5 χρόνια έρευνα για το διαβήτη, με ποια διατροφή;

Δημοσιογράφος: Τη Διατροφική Ζώνη;

κ. Δρακόπουλος: Μπράβο! Την έχω εδώ, να συνεχίσω παρακάτω;

Δημοσιογράφος: Ολοκληρώστε σιγά σιγά.

κ. Δρακόπουλος: Το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, 2 χρόνια για Διαβήτη, το έχω εδώ, ποια διατροφή έβγαλε; 40-30-30.

Δημοσιογράφος: Αυτό να το επαναλάβω και για τον κόσμο για να είμαστε πρακτικοί, πέστε τα κ. Δρακόπουλε.

κ. Δρακόπουλος: 40% υδατάνθρακες, 30% πρωτεΐνη και 30% λίπος. Έχουμε εδώ το περιοδικό των κολλεγίων διατροφής, αντιφλεγμονώδη διατροφή, ορίστε, με διατροφική ζώνη.

Δημοσιογράφος: Λοιπόν κύριε Δρακόπουλε θέλω πολύ να σας ευχαριστήσω.

κ. Δρακόπουλος: Και εγώ σας ευχαριστώ που με δεκτήκατε.

Δημοσιογράφος: Δεν υπάρχει πολύς χρόνος, να είστε καλά.

κ. Δρακόπουλος: Και όποτε θέλετε στη διάθεση σας να πούμε.. α επίσης τελευταία έρευνα που έγινε στην Κύπρο, ότι πλέον τα άτομα που τυφλώνονται, βλέπουνε, να την πω αυτή την έρευνα;

Δημοσιογράφος: Σε ένα λεπτό.

κ. Δρακόπουλος: Παθαίνουμε λοιπόν εκφύλιση της όχρας κηλίδος μετά τα 50 και στραβωνόμαστε, δεν βλέπουμε και η έρευνα που έγινε από τον δάσκαλο μου τον Barry Sears και από τον κ. Τάσο Γεωργίου εδώ στην Κύπρο, παίρνοντας Ω3 για 4,5 μήνες ξαναβρίσκουν το φώς τους.

Δημοσιογράφος: Μάλιστα βελτιώνεται! Ευχαριστώ πολύ. Είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε Διατροφική Ζώνη, όλες τις χρήσιμες πληροφορίες που

μπορούμε, υπάρχουν πάντα και θα υπάρχουν διστάμενες απόψεις, είναι μια πρόταση η Διατροφική Ζώνη, ευχαριστούμε πολύ τον κ. Δρακόπουλο.

2. Στις **15.10.2014**, μεταξύ των ωρών **12.50-14.00**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Ενημέρωση Τώρα**», κατά τη διάρκεια του οποίου, προβλήθηκε **συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση των υπηρεσιών και της επωνυμίας των παρόχων υπηρεσιών και εμπορευμάτων της «Διατροφικής Ζώνης» με καλεσμένο τον κ. Παναγιώτη Δρακόπουλο ο οποίος παρουσιάστηκε στο κοινό από τον παρουσιαστή ως ομοιοπαθητικός και ειδικός εφαρμογών διαιτητικής, ιδιότητες οι οποίες περιέχουν μη αληθείς πληροφορίες, κατά παράβαση της παραγράφου **B.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **15.10.2014**, μεταξύ των ωρών **12.50-14.00**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Ενημέρωση Τώρα**», κατά τη διάρκεια του οποίου, ο δημοσιογράφος και παρουσιαστής προχώρησε σε έμμεση διαφήμιση **των υπηρεσιών και της επωνυμίας των παρόχων υπηρεσιών και εμπορευμάτων της «Διατροφικής Ζώνης»**, κατά παράβαση της παραγράφου **Γ.2** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Σε επιστολή του ημερομ. **18.3.2016**, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**, ο Δικηγόρος – Νομικός Σύμβουλος του οργανισμού, κ. Κώστας Κατσαρός, αναφέρει – μεταξύ άλλων – ότι οι πελάτες του «εμμένουν στις θέσεις τους ως αυτές έχουν υποβληθεί». Οι εν λόγω θέσεις/ απόψεις, εκτίθενται στην επιστολή του οργανισμού με Αρ. Φακ. 53/2014(2)

και ημερομ. **21.1.2015**, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από τον Δικηγόρο του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του συγκεκριμένου προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **15.10.2014**, μεταξύ των ωρών **12.50-14.00**, κατά τη διάρκεια του προγράμματος «**Ενημέρωση Τώρα**», ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε **συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση των υπηρεσιών και της επωνυμίας των παρόχων υπηρεσιών και εμπορευμάτων της «Διατροφικής Ζώνης»**, κατά παράβαση του άρθρου **30Ε.(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014.

Στις **15.10.2014**, μεταξύ των ωρών **12.50-14.00**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Ενημέρωση Τώρα**», κατά τη διάρκεια του οποίου, προβλήθηκε **συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση των υπηρεσιών και της επωνυμίας των παρόχων υπηρεσιών και εμπορευμάτων της «Διατροφικής Ζώνης» με καλεσμένο τον κ. Παναγιώτη Δρακόπουλο ο οποίος παρουσιάστηκε στο κοινό από τον παρουσιαστή ως ομοιοπαθητικός και ειδικός εφαρμογών διαιτητικής, ιδιότητες οι οποίες περιέχουν μη αληθείς πληροφορίες, κατά παράβαση της παραγράφου **B.1** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).**

Στις **15.10.2014**, μεταξύ των ωρών **12.50-14.00**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε το ενημερωτικό πρόγραμμα «**Ενημέρωση Τώρα**», κατά τη διάρκεια του οποίου, ο δημοσιογράφος και παρουσιαστής προχώρησε σε έμμεση διαφήμιση **των υπηρεσιών και της επωνυμίας των παρόχων υπηρεσιών και εμπορευμάτων της «Διατροφικής Ζώνης»**, κατά παράβαση της παραγράφου **Γ.2** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του δικηγόρου του οργανισμού όπως αυτοί παρουσιάστηκαν στην επιστολή του ημερομ. 21.1.2015, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Σχετικά με την παραπομπή του δικηγόρου του οργανισμού, στη μελέτη της Αρχής αναφορικά με τον σχολιασμό της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2010/13/ΕΕ, για θέματα τοποθέτησης προϊόντων, χορηγίας προγραμμάτων και συγκαλυμμένων οπτικοακουστικών εμπορικών ανακοινώσεων, που αναφέρει ότι *όπως άλλωστε επισημαίνει η σεβαστή Αρχή, η κανονιστική ρύθμιση θα πρέπει να επιτρέπει ορισμένο βαθμό ευελιξίας όσον αφορά τις τηλεοπτικές μεταδόσεις και ότι αν και η συγκεκριμένη αναφορά γίνεται στο πλαίσιο της ενότητας για την τοποθέτηση προϊόντων, το πνεύμα διέπει το σύνολο των θεμάτων που καλύπτει η οδηγία*, η Αρχή θεωρεί ότι όντως η πιο πάνω αναφορά γίνεται μόνο στο πλαίσιο της ενότητας για την τοποθέτηση προϊόντων και επισημαίνει ότι τόσο η Νομοθεσία όσο και η πιο πάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/13/ΕΕ είναι ξεκάθαρες σε ο,τι αφορά στη συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση.

Σύμφωνα λοιπόν με τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014 *συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση σημαίνει την προφορική ή οπτική παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός παρόχου υπηρεσιών, εφόσον η παρουσίαση αυτή γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Παρουσίαση αυτού του είδους θεωρείται ότι γίνεται σκόπιμα ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος*. Επιπρόσθετα η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην πιο πάνω μελέτη της, την οποία επικαλέστηκε και ο δικηγόρος του, στη σελίδα 40, Προοίμιο (90), όπου σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/13/ΕΕ η συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση είναι πρακτική που απαγορεύεται από την παρούσα οδηγία εξαιτίας της αρνητικής επίδρασης της στους καταναλωτές.

Σημειώνεται ότι η Αρχή θεωρεί ότι στην προκειμένη περίπτωση, ο τρόπος παρουσίασης της Διατροφικής Ζώνης, η οποία συνιστά επωνυμία συγκεκριμένης διατροφικής πρακτικής που συνοδεύεται από βιβλία και προϊόντα, η οποία πληρώνεται σε δεδομένο χρόνο, ξεπέρασε το πλαίσιο της πληροφόρησης και πέρασε στο πλαίσιο της διαφήμισης όπου «διαφήμιση» σημαίνει *κάθε μορφής ανακοίνωση που μεταδίδεται έναντι πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος ή για λόγους αυτοπροβολής από μια δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση στα πλαίσια εμπορικής, βιομηχανικής ή βιοτεχνικής δραστηριότητας ή άσκησης επαγγέλματος, με σκοπό την προώθηση της παροχής αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων ακινήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων έναντι πληρωμής.*

Στο σημείο που ο δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι η εν λόγω παρουσίαση έλαβε χώρα στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, αφού σε προηγούμενο πρόγραμμα καλεσμένη - διατροφολόγος εξέφρασε την διαφωνία της για την διαίτα της Διατροφικής Ζώνης, η Αρχή τονίζει ότι οι τηλεθεατές σε κανένα σημείο της παρουσίασης δεν ενημερώθηκαν ότι υπήρξε διαφωνία ως προς την εν λόγω διαίτα από κλινική διαιτολόγο - διατροφολόγο και ότι η παρουσίαση γινόταν στο πλαίσιο απάντησης σε προηγούμενη κριτική. Επιπλέον επισημαίνεται ότι ο κ. Δρακόπουλος δεν προσκλήθηκε υπό την ιδιότητα κάποιου διαιτολόγου - διατροφολόγου που θα παρείχε πληροφορίες περί διατροφής γενικά ή έστω και περί της Διατροφικής Ζώνης, αλλά είναι ο πρόεδρος του συλλόγου της Διατροφικής Ζώνης και ο κατ' εξοχήν πρεσβευτής της, τουλάχιστον στην Κύπρο, οπότε και το άτομο που παρουσιάζει και προωθεί με τον καλύτερο τρόπο το προϊόν του.

Στο σημείο που ο δικηγόρος του οργανισμού παραθέτει τις απόψεις του παρουσιαστή του προγράμματος κ. Μυλωνά, ο οποίος ανέφερε ότι ο οργανισμός ούτε διαφημίζει και ούτε υιοθετεί τα όσα παρουσιάστηκαν, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι από τη στιγμή που ο καλεσμένος κ. Δρακόπουλος βρέθηκε στο πρόγραμμα όχι υπό την ιδιότητα κάποιου ειδικού διαιτολόγου - διατροφολόγου για να μιλήσει για θέματα διατροφής, αλλά υπό την ιδιότητα του συμβούλου Διατροφικής Ζώνης, έστω και για να απαντήσει σε προηγούμενη κριτική, ειδικά για την Διατροφική Ζώνη και να παραθέσει μελέτες σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εν λόγω διατροφής, τότε αυτόματα η παρουσίαση αποκτά διαφημιστικό χαρακτήρα. Το γεγονός ότι ο κ.

Δρακόπουλος παραθέτει μια σειρά από επιστημονικές και πανεπιστημιακές έρευνες για να αποδείξει την αποτελεσματικότητα της εν λόγω διατροφής, τα αποτελέσματα των οποίων δεν αμφισβητούνται, με τον τρόπο αυτό παρακινεί τους τηλεθεατές να δοκιμάσουν και οι ίδιοι την εν λόγω διατροφή.

Σχετικά με το σημείο που ο δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι ο οργανισμός ακολούθησε μια συνήθη πρακτική των τηλεοπτικών οργανισμών ως προς την παρουσίαση θεμάτων που σχετίζονται με την διατροφή, η Αρχή επισημαίνει ότι τα περί διατροφής δεν συνιστούν συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση, παρά μόνο αν γίνεται λόγος για συγκεκριμένη επωνυμία και προϊόντα, όπως στην προκειμένη περίπτωση.

Στο σημείο που ο δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι *η έννοια της έμμεσης ή συγκαλυμμένης διαφήμισης ενέχει το στοιχείο της πρόθεσης παραπλάνησης και έμμεσης υποβολής στο τηλεοπτικό κοινό προϊόντων και υπηρεσιών*, η Αρχή θεωρεί ότι η έννοια της συγκαλυμμένης διαφήμισης εμπεριέχει το στοιχείο της διαφήμισης προϊόντος ή υπηρεσίας χωρίς οποιαδήποτε σαφή ένδειξη ότι πρόκειται για διαφήμιση.

Η Αρχή κρίνει την εκμετάλλευση των προγραμμάτων ενημερωτικού ή ψυχαγωγικού χαρακτήρα για την προβολή συγκεκριμένων προϊόντων, υπηρεσιών ή εταιρειών, υπό το πρόσχημα της ενημέρωσης, ως ιδιαίτερα σοβαρή παράβαση.

Η Αρχή έχει επανειλημμένα υποδείξει ότι ο συγκαλυμμένος τρόπος διαφήμισης συνιστά σοβαρή παράβαση της Νομοθεσίας, καθώς επενεργεί στον τηλεθεατή ή ακροατή κατά τρόπο αθέμιτο, αφού τον καθιστά δέκτη μηνυμάτων διαφημιστικού περιεχομένου σε ώρα που ο ίδιος είναι ανυποψίαστος και απροετοίμαστος για να καταβάλει συνειδητή άμυνα, πόσο δε μάλλον όταν άμεσα ή έμμεσα μηνύματα διαφήμισης προέρχονται από τον ίδιο τον παρουσιαστή του προγράμματος, ο οποίος μέσα από την συνέντευξη παρακινεί τον καλεσμένο να παραθέσει με λεπτομέρειες τα γνώρισματα και τις μεθόδους της εν λόγω διατροφής.

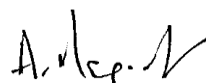
Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **30Ε.(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών

Νόμων του 1998 μέχρι 2014 και των παραγράφων **B.1** και **Γ.2** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον Οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον Οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κύρωσης.

Η Αρχή καλεί τον Οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κύρωσης μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κύρωσης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Κ.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 53/2014(2)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 11 Μαΐου, 2016

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπρόεδρου, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού, Σπυρούλας Χριστοδούλου και Σέργιου Ποΐζη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **6 Απριλίου 2016**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 30Ε.(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015 και των **Παραγράφων Β.1 και Γ.2** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

30Ε.(α) *Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις.*

Οι πιο πάνω παράγραφοι αναφέρουν:

Β.1 *Όλες οι διαφημίσεις και τα τηλεμπορικά μηνύματα από αδειούχους σταθμούς πρέπει να είναι νόμιμα, τίμια, αληθή, καλαίσθητα και να μην περιέχουν υπερβολικούς ή ανυπόστατους ισχυρισμούς.*

Γ. Η μετάδοση διαφημίσεων από ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς ή τηλεοπτικούς σταθμούς υπόκειται στις γενικές αρχές οι οποίες εκτίθενται στον Κώδικα Διαφημίσεων των παρόντων Κανονισμών.

2. Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων ή υπηρεσιών από δημοσιογράφους κατά την διάρκεια ενημερωτικών εκπομπών.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **14.4.2016** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του Αιμιλιανίδης & Κατσαρός, ημερομ. **28.4.2016 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις απόψεις των δικηγόρων του οργανισμού, όπως προβάλλονται στην προαναφερθείσα επιστολή, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Στο σημείο που ο δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει ότι ο κ. Δρακόπουλος κλήθηκε στο πλαίσιο της τήρησης του σεβασμού της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, και προκειμένου να του δοθεί η ευκαιρία να απαντήσει σε κριτική που δέχθηκε από άλλη διατροφολόγο που συμμετείχε σε προηγούμενη εκπομπή, η Αρχή επαναλαμβάνει τα όσα ανέφερε και στην απόφασή της ημερ. **6.4.2016**, ότι δηλαδή οι τηλεθεατές σε κανένα σημείο της παρουσίασης δεν ενημερώθηκαν ότι υπήρξε διαφωνία και αμφισβήτηση ως προς την εν λόγω

δίαιτα από κλινική διαιτολόγο – διατροφολόγο και ότι η παρουσίαση γινόταν στο πλαίσιο απάντησης σε προηγούμενη κριτική.

Επιπλέον επισημαίνεται ότι ο κ. Δρακόπουλος δεν προσκλήθηκε υπό την **ιδιότητα κάποιου διαιτολόγου - διατροφολόγου** που θα παρείχε πληροφορίες περί διατροφής γενικά ή έστω και περί της Διατροφικής Ζώνης, αλλά είναι ο **πρόεδρος** του συλλόγου της Διατροφικής Ζώνης και ο κατ' εξοχήν πρεσβευτής της, τουλάχιστον στην Κύπρο, οπότε και το άτομο που παρουσιάζει και προωθεί με τον καλύτερο τρόπο το προϊόν του.

Ως προς τον ισχυρισμό ότι από το περιεχόμενο των όσων αναφέρθηκαν δεν προκύπτει οποιαδήποτε διαφήμιση και ότι οι πελάτες τους ενήργησαν με σκοπό την ενημέρωση των τηλεθεατών, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι από τη στιγμή που ο καλεσμένος κ. Δρακόπουλος βρέθηκε στο πρόγραμμα όχι υπό την ιδιότητα κάποιου ειδικού διαιτολόγου - διατροφολόγου για να μιλήσει για θέματα διατροφής, αλλά υπό την ιδιότητα του συμβούλου Διατροφικής Ζώνης, έστω και για να απαντήσει σε προηγούμενη κριτική, **ειδικά** για την Διατροφική Ζώνη και να παραθέσει μελέτες σχετικά με την αποτελεσματικότητα της εν λόγω διατροφής, τότε αυτόματα η παρουσίαση αποκτά διαφημιστικό χαρακτήρα. Σημειώνεται ότι η Διατροφική ζώνη αποτελεί μια διατροφική μέθοδο, την οποία για να μπορέσει κάποιος να ακολουθήσει θα πρέπει πρώτα να προμηθευτεί μια σειρά βιβλίων, ειδικών τροφών και σκευασμάτων (<http://zone.com.gr>). Το γεγονός ότι ο κ. Δρακόπουλος παραθέτει μια σειρά από επιστημονικές και πανεπιστημιακές έρευνες για να αποδείξει την αποτελεσματικότητα της εν λόγω διατροφής, τα αποτελέσματα των οποίων δεν αμφισβητούνται, με τον τρόπο αυτό παρακινεί τους τηλεθεατές να δοκιμάσουν και οι ίδιοι την εν λόγω διατροφή.

Η Αρχή σημειώνει ότι τα περί διατροφής δεν συνιστούν συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση, παρά μόνο αν γίνεται λόγος για συγκεκριμένη επωνυμία και προϊόντα, όπως στην προκειμένη περίπτωση.

Η Αρχή κρίνει σκόπιμο να επαναλάβει ότι η εκμετάλλευση των προγραμμάτων ενημερωτικού ή ψυχαγωγικού χαρακτήρα για την προβολή συγκεκριμένων προϊόντων, υπηρεσιών ή εταιρειών, υπό το πρόσχημα της ενημέρωσης, ως ιδιαίτερα σοβαρή παράβαση.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, αναγνωρίζοντας και το γεγονός ότι δεν υπήρχε πρόθεση εκ μέρους του οργανισμού, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις ως εξής:

- Για την παράβαση του άρθρου **30Ε(α) (υποστοιχείο 1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2014, το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.
- Για την παράβαση της **Παραγράφου Β.1 (υποστοιχείο 2)** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€250**.
- Για την παράβαση της **Παραγράφου Γ.2 (υποστοιχείο 3)** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθενται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€250**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Κ.